

автора «Манифеста Вентотене», в котором впервые была предложена конституция Соединённых Штатов Европы.

Вывод:

Европейский парламент играет наиважнейшую роль в формировании бюджетной политики

Европейский парламент принимает активное участие в постановлении новых и совершенствования старых законов

Европейский парламент также осуществляет контроль над другими важными законодательными организациями Европейского союза.

Европейский парламент является образцом развития демократии, к которому Р. Молдова должна стремиться.

Библиография

1. *Аметистов Э.М.* Современные тенденции развития права Европейского Сообщества. Сов. государство и право. М., 1985, № 7.
2. Европейский Союз: новый этап интеграции. Проблемно-тематический сборник /Отв. ред. В.Г. Головин. М., 1996.
3. *Крылова Е.С.* Европейский парламент (правовой статус). М., 1987.
4. *Топорниц Б.Н.* Европейские Сообщества: право и институты (динамика развития). М., 1992.

INFLUENȚA UNIUNII EUROPENE ASUPRA CĂILOR ȘI INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT DIN REPUBLICA MOLDOVA

**Stegărescu Octavian ITTA-121, FIMT, UTM
Conducător științific: I. super. Crijanovschi S.**

Uniunea Europeană (abreviat UE) este o uniune economică și politică, dezvoltată în Europa, ce este compusă din 28 state. Originile Uniunii Europene se trag de la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO) și din Comunitatea Economică Europeană (CEE), formată din șase state în 1958. În anii următori Uniunea Europeană s-a lărgit prin aderarea unor noi state membre și și-a crescut puterea prin adăugarea de domenii economice, sociale și politice în abilitățile sale. Tratatul de la Maastricht a înființat Uniunea Europeană sub prezenta

denumire în 1993. Ultima amendare a bazelor constituționale ale UE a fost Tratatul de la Lisabona, care a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009.

Uniunea Europeană a dezvoltat o piață unică în cadrul unui sistem standardizat și unificat de legi care se aplică tuturor statelor membre. În cadrul Spațiului Schengen (care include state membre UE și state non-UE) controalele vamale au fost desființate. Politicile UE sprijină și garantează libera mișcare a persoanelor, bunurilor, serviciilor și a capitalului, au fost emise legi în domeniul justiției și afacerilor interne și se păstrează politici comune în domeniul comerțului, agriculturii, în domeniul pescuitului și dezvoltarea regională. A fost înființată de asemenea și o uniune monetară, Zona Euro care este compusă în prezent din 17 state. Prin Politica Comună pentru afaceri externe și securitate, UE și-a dezvoltat un rol limitat în relațiile internaționale și de securitate. Au fost înființate și Misiuni Diplomatice Permanente în mai multe state din lume, iar UE este reprezentată în cadrul Organizației Națiunilor Unite, Organizația Mondială a Comerțului, G8 și G-20.

UE depune eforturi pentru îmbunătățirea infrastructurii transfrontaliere, de exemplu prin intermediul rețelelor transeuropene (TEN). Proiectele din cadrul TEN includ tunelul de sub Canalul Mânecii, LGV Est, tunelul feroviar Frejus, Podul Oresund și tunelul Brenner. În 2001 s-a estimat că până în 2010 rețeaua va acoperi: 75.200 km de drumuri, 78.000 km de căi ferate, 330 de aeroporturi, 270 de porturi maritime și 210 porturi interne.

Politicile europene de dezvoltare a rețelelor de transport vor crește presiunea asupra mediului înconjurător în numeroase regiuni ale uniunii. În țările membre care au aderat după 2004, problema majoră constă în congestionarea traficului și poluare. După recenta extindere, noile state care au aderat începând cu 2004 au adus în plus și problema transportului de zi cu zi a călătorilor. Rețeaua poloneză de drumuri, în special, se afla în condiții deficitare: la aderarea Poloniei, 4600 de drumuri necesitau lucrări de amenajare și consolidare în conformitate cu standardele și prevederile Uniunii Europene, cu un cost total de aproximativ 17 miliarde de euro. Cu aceeași problemă se vor confrunta și la noi din cauza drumurilor care se afla în stare deplorabilă.

Asa cum rețeaua publică de drumuri din Republica Moldova este de 12 719 km, dintre care 87% cu suprafață pavată, iar din acest total, 3 669 km formează drumurile naționale, iar 6 834 km sunt drumuri locale, calitatea lor, însă, nu corespunde standardelor internaționale. Drumurile

publice sunt principala cale de transport intern, leagă orașele mari ale Moldovei, și folosirea lor profită de handicapurile căilor ferate, deși cele mai multe se află într-o stare generală proastă. În plus, lipsa de combustibil și prețurile acestuia îngreunează transportul auto interurban.

Deplasarea pasagerilor pe teritoriul Republicii se face în cea mai mare parte prin curse regulate de autobuze și microbuze (aproximativ 17 mii). Un microbuz privat folosit în transportul comun este numit *Rutieră*. Transportul aerian devine o modalitate dintre cele mai preferate pentru turiștii străini care vizitează țara. Companiile aeriene ale Republicii Moldova, împreună cu companiile străine, prestează servicii de transport pasageri prin curse regulate și charter, asigurând legături directe cu circa 20 de destinații, iar cu transbordări - cu majoritatea țărilor lumii. În ultimii ani s-a observat o reducere a numărului de destinații și de curse către țările CSI, însă este evidentă tendința de creștere a numărului de destinații și servicii prestate țărilor din Europa de Vest și de Sud.

Conform Capitolului 15, Art.80 al Acordului de Asociere, Uniunea Europeană și Republica Moldova au drept scop de a:

- (a) extinde și consolida cooperarea lor în domeniul transporturilor pentru a contribui la dezvoltarea sistemelor de transport durabile;*
- (b) promoveze operațiuni de transport eficiente, în condiții de siguranță și securitate, precum și interoperabilitatea sistemelor de transport;*
- (c) depune eforturi pentru a consolida legăturile de transport principale dintre teritoriile lor.*

Cooperarea Republicii Moldova și a Uniunii Europene în domeniul transportului va duce la: promovarea utilizării sistemelor de transport inteligente și tehnologiei informaționale în gestionarea și operarea tuturor modurilor de transport, precum și susținerea inter-modalității și cooperării în utilizarea sistemelor spațiale și aplicațiilor comerciale care facilitează transportul, aderarea la organizațiile internaționale relevante în domeniul transporturilor și la acordurile internaționale care includ proceduri pentru implementarea strictă și aplicarea efectivă a acordurilor și convențiilor internaționale în domeniul transporturilor, îmbunătățirea politicii cu privire la infrastructură pentru a identifica și evalua mai bine proiectele de infrastructură în diverse moduri de transport. Conform Art. 82 al aceluiași Capitol al Acordului de Asociere Cooperarea se va axa de asemenea pe îmbunătățirea circulației pasagerilor și mărfurilor, sporirea

fluidității fluxurilor de transport dintre Republica Moldova, UE și țările terțe din regiune, prin înlăturarea obstacolelor administrative, tehnice și altor obstacole, îmbunătățirea rețelelor de transport și modernizarea infrastructurii, în particular pe axele principale care leagă Părțile. Cooperarea respectivă va include acțiuni pentru facilitarea trecerilor de frontieră. Cooperarea în domeniul transporturilor în cadrul Parteneriatului Estic și alte inițiative în domeniul transporturilor; la nivel internațional, inclusiv în ce privește organizațiile de transport internaționale și acordurile și convențiile internaționale ratificate de Părți; în cadrul diferitor agenții de transport ale UE. Cooperarea va include schimbul de informații și desfășurarea activităților comune: la nivel regional, în particular luând în considerație și integrând progresul realizat în cadrul diferitor aranjamente de cooperare regională în domeniul transporturilor, cum ar fi Coridorul de transport Europa-Caucaz-Asia (TRACECA), care isi propune

- să contribuie la dezvoltarea relațiilor economice, a comerțului și a legăturilor de transport în Europa, în regiunea Mării Negre, în Caucaz, în regiunea Mării Caspice și în Asia
- să asigure accesul la piața internațională a transportului rutier, feroviar și naval
- să asigure siguranța circulației, a integrității mărfurilor și protecția mediului înconjurător
- să armonizeze politicile de transport și cadrul legislativ în domeniul transporturilor
- să creeze condiții egale de concurență pentru realizarea transportului

Un mare avantaj a coridorului TRACECA este poziția geografică care dă posibilitate de a lega două mari economii ale lumii, China și Uniunea Europeană. Pentru atragerea investițiilor private directe și a investițiilor instituțiilor internaționale de finanțare în anul 2010 și 2012 TRACECA a petrecut două forumuri investiționale în Bruxelles la care au participat investitori și donatori internaționali. În timpul de față trei proiecte majore în sumă de 600 mil. Euro prezentate la forum și-au găsit donator și sînt în proces de implementare.¹⁴ Proiecte investiționale TRACECA pentru Republica Moldova

- Centrul logistic Mărculești
- M3 Porumbrei Cimișlia
- M3 Ocolirea or. Comrat

- M3 Ocolirea Slobozia Mare – Cîșlița Prut - Giurgiulești.

Republica Moldova a propus proiecte concrete pentru a beneficia de susținere financiară în contextual creării Panelului pentru Transport din cadrul Parteneriatului Estic, conectat la **Reteaua Trans-Europeana de Transport (TEN-T)**, care este un proiect al Uniunii Europene ce prevede crearea unei rețele complete de transport auto, feroviar și naval. Rețeaua urmează să conecteze pe teritoriul Uniunii Europene infrastructura de transport, telecomunicații și energie a statelor membre. Crearea acestor rețele are ca obiectiv, alături de interconectarea rețelelor naționale, și stabilirea de legături între punctele periferice ale Uniunii Europene și zona sa centrală.

Construcția rețelei trans-Europene de transport reprezintă un factor major pentru stimularea competitivității economice și dezvoltării durabile a Uniunii Europene care contribuie la implementarea și dezvoltarea Pieței Interne, precum și la creșterea coeziunii economice și sociale.

Însă, să sperăm că odată cu semnarea acordului de asociere cu UE, momentul mult așteptat a sosit. Așa cum alte state Europene, aceste probleme le-au soluționat cu mult timp în urmă, a venit și rândul nostru. Uniunea Europeană ne-a oferit această șansă, trebuie să o valorificăm și să nu facem greșeli în soluționarea problemelor legate de transport.

Bibliografie

1. http://gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/ACORD_RM-UE_1.pdf
2. http://ro.wikipedia.org/wiki/Uniunea_European%C4%83
3. http://ro.wikipedia.org/wiki/Transportul_%C3%AEn_Republica_Moldova
4. http://en.wikipedia.org/wiki/European_emission_standards
5. <http://www.chisinauprojects.eu/media/publication/Optimizarea%20transportului%20urban%20in%20mun.%20Chisinau.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ: REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

**Panteleimon Sanda FFT-131, FTMIA, UTM
Conducător științific: I. super. Vetrila A.**

În cele peste patru decenii de existență, UE a întreprins pași însemnați în realizarea prevederilor Tratatului de la Romă, care a pus bazele